

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 377/2020-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 25. augusta 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Libora Duľu a Ladislava Duditša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED]

[REDACTED],
zastúpených Advokátskou kanceláriou JUDr. Halagan, s. r. o., Framborská 21, Žilina, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ing. Ján Halagan, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Čadca č. k. 4 C 211/2015-354 z 13. septembra 2019 a uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10 Co 219/2019 z 20. novembra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, sťažnostná argumentácia a návrh rozhodnutia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. marca 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED]

súdneho poplatku [mal byť vyrubený vo výške 328 €, pretože išlo o dva nároky a okresný súd ich preto vyzval na zaplatenie súdneho poplatku vo výške odporujúcej úprave podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“)].

4. Napadnutým rozhodnutím krajského súdu bolo ich odvolanie odmietnuté a žalovanému nebol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Dôvodom odmietnutia odvolania bolo, že smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné podľa § 386 písm. c) CSP. Konanie o súdnych poplatkoch je s účinnosťou od 1. júla 2017 podľa krajského súdu jednoinštančné a vedie sa výlučne na súde prvej inštancie. Keďže o zastavení dovolacieho konania rozhodoval sudca, a nie vyšší súdny úradník, krajský súd musel vychádzať z § 14 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch v znení účinnom od 1. júla 2017, podľa ktorého odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku (v spojení s § 355 ods. 2 a § 357 CSP). Na záver o neprípustnosti odvolania nemá žiadny vplyv nesprávne poučenie v namietanom rozhodnutí okresného súdu.

5. Podľa sťažovateľov namietané rozhodnutia ich ukracujú na označených základných právach, zasahujú do princípu právnej istoty. Okresný súd nesprávne interpretoval § 14 ods. 4 zákona o súdnych poplatkoch, podľa ktorého o zastavení konania rozhoduje vyšší súdny úradník a sudca rozhoduje o sťažnostiach proti jeho rozhodnutiam. Zlou interpretáciou tohto ustanovenia došlo k odňatiu možnosti využiť riadny opravný prostriedok proti rozhodnutiu vydanému sudkyňou okresného súdu o zastavení dovolacieho konania a k odňatiu možnosti konať pred opravným súdom garantovanej čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy. Odmietnutím odvolania sťažovatelia stratili akúkoľvek možnosť podať opravný prostriedok proti zjavne nezákonnému rozhodnutiu okresného súdu. Krajský súd mal vo veci meritórne rozhodnúť.

6. Dodržanie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti odôvodnili tým, že namietané rozhodnutie krajského súdu bolo ich právnomu zástupcovi doručené 15. januára 2020.

7. Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie vydal nález, ktorým vysloví porušenie ich základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu. Navrhujú napadnuté rozhodnutia zrušiť a vrátiť vec okresnému súdu a krajskému súdu na ďalšie konanie. Napokon navrhujú uložiť okresnému súdu a krajskému súdu povinnosť zaplatiť sťažovateľom trovy právneho zastúpenia.

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

8. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8.1 Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8.2 Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

9.1 Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,

- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

9.2 Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

10. Z § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

11.1 Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná súdom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

12. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 71/97). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k týmto označeným právam v zásade identické (IV. ÚS 147/08).

12.1 Článok 46 ods. 1 ústavy je vyjadrením základného práva domáhať sa súdnej ochrany. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je nepochybne aj rozhodovanie o náhrade trov konania (napr. I. ÚS 48/05, II. ÚS 272/08, I. ÚS 198/07, Robins c. Spojené kráľovstvo z 23. 9. 1997). V zmysle čl. 51 ods. 1 ústavy sa možno domáhať práv podľa čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú, pritom však v súlade s čl. 152 ods. 4 ústavy musí byť výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov v súlade s ústavou a súčasne v zmysle čl. 154c ods. 1 ústavy majú príslušné medzinárodné zmluvy vrátane dohovoru prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd (I. ÚS 22/03). Reálny obsah úpravy náhrady trov konania je daný v Civilnom sporovom poriadku.

13. Všeobecný súd musí vykladať a používať ustanovenia na vec sa vzťahujúcich zákonných predpisov v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno toto ani iné základné právo obmedziť spôsobom zasahujúcim do ich podstaty a zmyslu. Z tohto hľadiska musí všeobecný súd pri výklade a aplikácii príslušných právnych predpisov prihliadať na spravodlivú rovnováhu pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom účastníkov konania (obdobne napr. III. ÚS 271/05, III. ÚS 78/07). Princíp spravodlivosti a požiadavka

materiálnej ochrany práv sú totiž v rámci koncepcie materiálneho právneho štátu podstatnými a neopomenuteľnými atribútmi právnej ochrany (predovšetkým súdnej).

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

14. Ústavný súd konštatuje, že podanie sťažovateľov je možné kvalifikovať ako ústavnú sťažnosť v zmysle čl. 127 ústavy v spojení s § 42 ods. 2 písm. f), § 122 a nasl. zákona o ústavnom súde.

15. Na predbežnom prerokovaní ústavný súd zistil že ústavná sťažnosť sťažovateľov obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), obsahuje všetky všeobecné a osobitné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 a § 123 zákona o ústavnom súde). Ústavná sťažnosť je podaná procesne legitimovanými osobami – stranami civilného sporu (§ 122 zákona o ústavnom súde) po vyčerpaní právnych prostriedkov nápravy priznaných zákonom (§ 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde) a je prípustná podľa § 55 zákona o ústavnom súde.

16. Ústavný súd sa pozastavil pri skúmaní podmienky dodržania lehoty na podanie ústavnej sťažnosti podľa § 124 zákona o ústavnom súde. Dodržanie tejto lehoty počítanej od právoplatnosti namietaného rozhodnutia krajského súdu 15. januára 2020 je v zásade splnené vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu krajského súdu. Vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu okresného súdu nie je možné lehotu počítať od tej istej skutočnosti, preto ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zisťoval, kedy bolo napadnuté rozhodnutie okresného súdu doručené sťažovateľom.

III.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu č. k. 4 C 211/2015-354 z 13. septembra 2019

17. Ústavný súd považoval podľa obsahu spisu za preukázané, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť 15. októbra 2019, pričom na základe

súčinnosti poskytnutej okresným súdom bolo zistené, že sťažovateľom bolo doručené 16. septembra 2019. Je nepochybné, že ústavná sťažnosť sťažovateľov doručená ústavnému súdu 13. marca 2020 (elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom) bola podaná po uplynutí zákonnej lehoty dvoch mesiacov, ktorá sťažovateľom uplynula 16. novembra 2019.

18. Nedodržanie uvedenej lehoty je dôvodom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde. V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože to vylučuje kogentné ustanovenie § 124 zákona o ústavnom súde (napr. m. m. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03, III. ÚS 14/03). Podaním odvolania proti namietanému rozhodnutiu okresného súdu na základe (nesprávneho) poučenia o jeho prípustnosti nedošlo k predĺženiu lehoty na podanie ústavnej sťažnosti. Nesprávne poučenie okresného súdu o prípustnosti odvolania v namietanom rozhodnutí nezakladá prípustnosť podaného opravného prostriedku (odvolania), keď ho nepripúšťa samotný zákon. Odvolanie v predmetnej veci nepredstavovalo účinný prostriedok ochrany subjektívnych práv sťažovateľov proti uzneseniu okresného súdu o zastavení dovolacieho konania.

19. Na základe uvedeného ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľov v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako oneskorene podanú.

III.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu sp. zn. 10 Co 219/2019 z 20. novembra 2019

20. Sťažovatelia tvrdia že napadnuté rozhodnutie krajského súdu je v rozpore s princípom právnej istoty, krajský súd im odmietnutím odvolania znemožnil realizovať procesné práva, zmaril možnosť namietat' nesprávnosť rozhodnutia o zastavení dovolacieho konania, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a odopretiu ich práv na prístup k súdu.

21. Ústavný súd už viackrát (z novšej judikatúry porov. napr. II. ÚS 224/2018, II. ÚS 105/2018, II. ÚS 134/2015, II. ÚS 361/2015) zdôraznil, že rozhodovanie o súdnych poplatkoch – napr. o oslobodení od súdnych poplatkov, o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku a podobne – spravidla nemôže byť predmetom ústavnej ochrany, pretože aj keď sa jeho výsledok sekundárne dotýka účastníka konania, samotný „spor“ o oslobodenie od súdnych poplatkov vzhľadom na podstatu konania v zásade nedosahuje intenzitu opodstatňujúcu porušenie základných práv a slobôd sťažovateľa. Rozhodnutie o tom, či sú splnené zákonom ustanovené podmienky, napríklad pre oslobodenie od súdnych poplatkov, patrí zásadne do rozhodovacej sféry všeobecných súdov (porov. uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 788/09). Je preto vecou rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, aby vymedzila kritériá, z ktorých bude pri aplikácii zákonných ustanovení týkajúcich sa súdnych poplatkov vychádzať (porov. I. ÚS 27/2014, III. ÚS 559/2011, III. ÚS 441/2014).

22. Ústavný súd však na tomto mieste konštatuje, že je oprávnený v ojedinelých prípadoch zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o poplatkovej povinnosti, avšak to iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k obmedzeniu samotnej podstaty práva sťažovateľa na súdnu ochranu (porov. Jedamski and Jedamska v. Poľsko, č. 73547/01, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 26. 7. 2005, body 60 a 66). Príčinou uvedeného stavu býva najčastejšie úplná rezignácia všeobecného súdu na vyvažovanie verejného a súkromného záujmu, prípadne nedôsledné vyvažovanie (opomenutie podstatnej „premennej“ pri vyvažovaní).

23. Ústavný súd tiež opakovane pripomína v súlade so svojou konštantnou judikatúrou, že nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený posudzovať právne názory všeobecného súdu a preskúmať ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou

alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne.

24. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola práva, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

25. Všeobecný súd musí vykladať a používať ustanovenia na vec sa vzťahujúcich zákonných predpisov v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno toto ani iné základné práva obmedziť spôsobom zasahujúcim do ich podstaty a zmyslu. Z tohto hľadiska musí všeobecný súd pri výklade a aplikácii príslušných právnych predpisov prihliadať na spravodlivú rovnováhu pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom účastníkov konania (obdobne napr. III. ÚS 271/05, III. ÚS 78/07). Princíp spravodlivosti a požiadavka materiálnej ochrany práv sú totiž v rámci koncepcie materiálneho právneho štátu podstatnými a neopomenuteľnými atribútmi právnej ochrany (predovšetkým súdnej).

26. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo na prístup k súdu. Slovenská republika, ako aj všetky jej orgány verejnej moci majú pozitívny záväzok

aktívnym spôsobom zabezpečiť, aby práva a slobody garantované jej právnym poriadkom neboli oprávneným subjektom pod jej jurisdikciou len formálne garantované, ale aby tieto práva a slobody boli „prakticky a efektívne“ dosiahnuteľné. Z konštantnej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy patrí aj ochrana, ktorá sa účastníkovi poskytuje v konaní o opravných prostriedkoch. Ak účastník konania splní predpoklady vyžadované zákonom pre poskytnutie ochrany v opravnom konaní, všeobecný súd mu túto ochranu musí poskytnúť (napr. II. ÚS 78/05, II. ÚS 249/05).

27. Prvoradou podmienkou dostupnosti práva na súdnu ochranu je také správanie súdu, pri ktorom sa zdrží akejkoľvek svojej činnosti, ktorou by oprávnenej osobe bez právneho dôvodu sťažoval, či dokonca maril možnosť konať pred súdom v medziach platného právneho poriadku uplatňovať svoje hmotné aj procesné práva (DRGONEC, J. *Ústava Slovenskej republiky*. Bratislava : C. H. Beck, 2015, s. 855.).

28. Existenciu práva na prístup k súdu akceptuje aj právna doktrína, ktorá uvádza, že ak hlavným zmyslom a účelom čl. 6 ods. 1 dohovoru je dosiahnutie spravodlivého procesu, potom by bolo priamo v rozpore s tým zabránenie vôbec vzniku súdneho procesu. Zamedzením prístupu k súdu by sa vlastne nemohol naplniť ani hlavný zmysel (účel) práva na spravodlivý súdny proces, ktorým je súdna ochrana práva. V tomto zmysle potom právo na spravodlivý proces obsahuje dve integrálne súčasti, ktoré sú vzájomne späté a podmienené, a to právo na prístup k súdu a právo na spravodlivé súdne konanie (SVÁK, J. *Ochrana ľudských práv v troch zväzkoch. II. zväzok*. Bratislava : EUROKÓDEX, s. r. o., Paneurópska vysoká škola, 2011, s. 10.).

29. Právo na prístup k súdu môže podliehať rôznym procesnoprávnym obmedzeniam a formalitám, avšak iba pri zachovaní jeho podstaty a pri rešpektovaní primeranosti obmedzenia, aby nedošlo k odopretiu práva na prístup k súdu do takej miery, že by bol narušený jeho účel. Okrem uvedených kritérií je nevyhnutné, aby konkrétne obmedzenie sledovalo legitímny cieľ, t. j. aby nebolo svojvoľné (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské

práva vo veci Ashigdane proti Spojenému kráľovstvu z 28. 5. 1985, sťažnosť č. 8225/78, bod 58).

30. Krajský súd vychádzal podľa obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia z právneho predpisu (osobitne zákona o súdnych poplatkoch a sčasti aj Civilného sporového poriadku) účinného v čase jeho rozhodovania. Konanie o súdnych poplatkoch považoval s účinnosťou od 1. júla 2017 za jednoinštančné a výlučne vedené na súde prvej inštancie. V zákone o súdnych poplatkoch je podľa neho upravený aj procesný postup rozhodovania o súdnych poplatkoch v § 14 ods. 4, ktorý sa vzťahuje aj na rozhodovanie o zastavení konania. Zohľadnil, že v posudzovanej veci rozhodol o zastavení konania sudca okresného súdu, a nie vyšší súdny úradník. Vychádzal zo znenia § 14 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch a uznesenie súdu prvej inštancie o zastavení konania (aj o zastavení dovolacieho konania) pre nezaplatenie súdneho poplatku nepovažoval za uznesenie o zastavení konania, proti ktorému by bolo prípustné odvolanie podľa § 355 ods. 2 v spojení s § 357 CSP. Odvolací súd nemôže prípustnosť odvolania rozšíriť, keďže táto vyplýva priamo z osobitného predpisu. Na právny záver o neprípustnosti odvolania nemá žiadny vplyv ani nesprávne poučenie okresného súdu o jeho prípustnosti. Krajský súd odkázal aj na závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v jeho uznesení sp. zn. 3 Obo 14/2018 z 25. júla 2018 (publikované v zbierke stanovísk a rozhodnutí pod R 82/2018).

31. Podľa názoru ústavného súdu odmietnutím odvolania proti uzneseniu zákonného sudcu okresného súdu o zastavení civilného súdneho konania (dovolacieho konania) pre nezaplatenie súdneho poplatku, ku ktorému došlo v prejednávanej veci, sa krajský súd nedostal svojou interpretáciou a aplikáciou zákonov do takej polohy, ktorá by bola vo svojom dôsledku znamenala rozpor s označeným základným právom podľa ústavy, resp. právom podľa dohovoru. V rozhodnutí krajského súdu nebadáť popretie práva na prístup k súdu (dovolaciemu súdu).

32. Ústavný súd spoľahlivo zistil, že namietané rozhodnutie krajského súdu nevykazuje extrémne vybočenie z pravidiel upravujúcich rozhodovanie o prípustnosti

odvolania (proti rozhodnutiam o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku), čím by nadobudla táto otázka ústavnoprávny rozmer. Je zrejmé, že krajský súd postupoval v súlade s rozhodovacou praxou najvyššieho súdu, preto ani námietka o porušení princípu právnej istoty nie je na mieste. Svoj myšlienkový postup krajský súd jasne vyjadril takým spôsobom, že ústavný súd (ale primárne adresát tohto rozhodnutia) mal možnosť preskúmať jeho úvahy. Napadnuté rozhodnutie krajského súdu obsahuje dostatok právne relevantných argumentov odôvodňujúcich jeho prijatie. Ústavný súd v tomto prípade nespozoroval ani arbitrárnosť, keďže závery krajského súdu boli založené na zrozumiteľnej úvahe rešpektujúcej zmysel relevantných ustanovení zákona o súdnych poplatkoch a Civilného sporového poriadku a skutkové okolnosti.

33. Na základe uvedených skutočností ústavný súd konštatuje, že napadnutým rozhodnutím krajského súdu odmietajúcim odvolanie sťažovateľov nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto týmto rozhodnutím nedal príčinu, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohla ústavný súd viesť k záveru o porušení označených práv. Uvedené má za následok potrebu posúdiť ústavnú sťažnosť sťažovateľov ako zjavne neopodstatnenú, čo je dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. augusta 2020

Miroslav DURÍŠ
predseda senátu